ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

മഹർഷി വേദവ്യാസപ്രണീതം ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം

॥ ദശമസ്കന്ധേ അശീതിതമോഽധ്യായഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം

॥ ദശമസ്കന്ധേ അശീതിതമോഽധ്യായഃ ॥

രാജോവാച
ഭഗവൻ് യാനി ചാൻ്യാനി മുകുന്ദസ്യ മഹാത്മനഃ।
വീർയാൺ്യനന്തവീർയസ്യ ശ്രോതുമിച്ഛാമഹേ പ്രഭോ ॥ **1** ॥

കോ നു ശ്രുത്വാസകൃദ് ബ്രഹ്മന്നുത്തമശ്ലോകസത്കഥാഃ।
വിരമേത വിശേഷജ്ഞോ വിഷണ്ണഃ കാമമാർഗണൈഃ ॥ **2** ॥

സാ വാഗ് യയാ തസ്യ ഗുണാൻ് ഗൃണീതേ
കരൗ ച തത്കർമകരൗ മനശ്ച।
സ്മരേദ് വസന്തം സ്ഥിരജംഗമേഷു
ശൃണോതി തത്പുൺ്യകഥാഃ സ കർണഃ ॥ **3** ॥

ശിരസ്തു തസ്യോഭയലിംഗമാനമേ -
ത്തദേവ യത് പശ്യതി തദ്ധി ചക്ഷുഃ।
അംഗാനി വിഷ്ണോരഥ തജ്ജനാനാം
പാദോദകം യാനി ഭജന്തി നിത്യം ॥ **4** ॥

സൂത ഉവാച
വിഷ്ണുരാതേന സമ്പൃഷ്ടോ ഭഗവാൻ് ബാദരായണിഃ।
വാസുദേവേ ഭഗവതി നിമഗ്നഹൃദയോഽബ്രവീത് ॥ **5** ॥

ശ്രീശുക ഉവാച
കൃഷ്ണസ്യാസീത് സഖാ കശ്ചിദ്
ബ്രാഹ്മണോ ബ്രഹ്മവിത്തമഃ।
വിരക്ത ഇന്ദ്രിയാർഥേഷു
പ്രശാന്താത്മാ ജിതേന്ദ്രിയഃ ॥ **6** ॥

യദൃച്ഛയോപപന്നേന വർതമാനോ ഗൃഹാശ്രമീ।
തസ്യ ഭാർയാ കുചൈലസ്യ ക്ഷുത്ക്ഷാമാ ച തഥാവിധാ ॥ **7** ॥

പതിവ്രതാ പതിം പ്രാഹ മ്ലായതാ വദനേന സാ।
ദരിദ്രാ സീദമാനാ സാ വേപമാനാഭിഗമ്യ ച ॥ **8** ॥

നനു ബ്രഹ്മൻ ഭഗവതഃ സഖാ സാക്ഷാച്ഛ്രിയഃ പതിഃ।
ബ്രഹ്മണ്യശ്ച ശരണ്യശ്ച ഭഗവാൻ സാത്വതർഷഭഃ ॥ **9** ॥

തമുപൈഹി മഹാഭാഗ സാധൂനാം ച പരായണം।
ദാസ്യതി ദ്രവിണം ഭൂരി സീദതേ തേ കുടുംബിനേ ॥ **10** ॥

ആസ്തേഽധുനാ ദ്വാരവത്യാം ഭോജവൃഷ്ണ്യന്ധകേശ്വരഃ।
സ്മരതഃ പാദകമലമാത്മാനമപി യച്ഛതി।
കിം ൻവർഥകാമാൻ ഭജതോ നാത്യഭീഷ്ടാഞ്ജഗദ്ഗുരുഃ ॥ **11** ॥

സ ഏവം ഭാർയയാ വിപ്രോ ബഹുശഃ പ്രാർഥിതോ മുദു।
അയം ഹി പരമോ ലാഭ ഉത്തമശ്ലോകദർശനം ॥ **12** ॥

ഇതി സഞ്ചിന്ത്യ മനസാ ഗമനായ മതിം ദധേ।
അപ്യസ്ത്യുപായനം കിഞ്ചിദ് ഗൃഹേ കൽയാണി ദീയതാം ॥ **13** ॥

യാചിത്വാ ചതുരോ മുഷ്ടീൻ വിപ്രാൻ പൃഥുകതണ്ഡുലാൻ।
ചൈലഖണ്ഡേന താൻ ബദ്ധ്വാ ഭർത്രേ പ്രാദാദുപായനം ॥ **14** ॥

സ താനാദായ വിപ്രാഗ്ര്യഃ പ്രയയൗ ദ്വാരകാം കില ।
കൃഷ്ണസന്ദർശനം മഹ്യം കഥം സ്യാദിതി ചിന്തയൻ ॥ **15** ॥

ത്രീണി ഗുൽമാൻയതീയായ തിസ്രഃ കക്ഷാശ്ച സദ്വിജഃ ।
വിപ്രോഽഗമ്യാന്ധകവൃഷ്ണീനാം ഗൃഹേഷ്വച്യുതധർമിണാം ॥ **16** ॥

ഗൃഹം ദ്വ്യഷ്ടസഹസ്രാണാം മഹിഷീണാം ഹരേർദ്വിജഃ ।
വിവേശൈകതമം ശ്രീമദ് ബ്രഹ്മാനന്ദം ഗതോ യഥാ ॥ **17** ॥

തം വിലോക്യാച്യുതോ ദൂരാത് പ്രിയാപർയങ്കമാസ്ഥിതഃ ।
സഹസോത്ഥായ ചാഭ്യേത്യ ദോർഭ്യാം പർയഗ്രഹീൻമുദാ ॥ **18** ॥

സഖ്യുഃ പ്രിയസ്യ വിപ്രർഷേരംഗസംഗാതിനിർവൃതഃ ।
പ്രീതോ വ്യമുഞ്ചദബ്ബിന്ദൂൻ നേത്രാഭ്യാം പുഷ്കരേക്ഷണഃ ॥ **19** ॥

അഥോപവേശ്യ പർയങ്കേ സ്വയം സഖ്യുഃ സമർഹണം ।
ഉപഹൃത്യാവനിജ്യാസ്യ പാദൗ പാദാവനേജനീഃ ॥ **20** ॥

അഗ്രഹീച്ഛിരസാ രാജൻ ഭഗവാംൽലോകപാവനഃ ।
വ്യലിമ്പദ് ദിവ്യഗന്ധേന ചന്ദനാഗുരുകുങ്കുമൈഃ ॥ **21** ॥

ധൂപൈഃ സുരഭിഭിർമിത്രം പ്രദീപാവലിഭിർമുദാ ।
അർചിത്വാഽഽവേദ്യ താംബൂലം ഗാം ച സ്വാഗതമബ്രവീത് ॥ **22** ॥

കുചൈലം മലിനം ക്ഷാമം ദ്വിജം ധമനിസന്തതം ।
ദേവീ പർയചരത് സാക്ഷാച്ചാമരവ്യജനേന വൈ ॥ **23** ॥

അന്തഃപുരജനോ ദൃഷ്ട്വാ കൃഷ്ണേനാമലകീർതിനാ ।
വിസ്മിതോഽഭൂദതിപ്രീത്യാ അവധൂതം സഭാജിതം ॥ **24** ॥

കിമനേന കൃതം പുൺയമവധൂതേന ഭിക്ഷുണാ ।
ശ്രിയാ ഹീനേന ലോകേഽസ്മിൻ ഗർഹിതേനാധമേന ച ॥ **25** ॥

യോഽസൗ ത്രിലോകഗുരുണാ ശ്രീനിവാസേന സംഭൃതഃ।
പർയങ്കസ്ഥാം ശ്രിയം ഹിത്വാ പരിഷ്വക്തോഽഗ്രജോ യഥാ ॥ **26** ॥

കഥയാഞ്ചക്രതുർഗാഥാഃ പൂർവാ ഗുരുകുലേ സതോഃ।
ആത്മനോ ലലിതാ രാജൻ കരൗ ഗൃഹ്യ പരസ്പരം ॥ **27** ॥

ശ്രീഭഗവാനുവാച
അപി ബ്രഹ്മൻ ഗുരുകുലാദ് ഭവതാ ലബ്ധദക്ഷിണാത്।
സമാവൃത്തേന ധർമജ്ഞ ഭാർയോഢാ സദൃശീ ന വാ ॥ **28** ॥

പ്രായോ ഗൃഹേഷു തേ ചിത്തമകാമവിഹിതം തഥാ।
നൈവാതിപ്രീയസേ വിദ്വൻ ധനേഷു വിദിതം ഹി മേ ॥ **29** ॥

കേചിത് കുർവന്തി കർമാണി കാമൈരഹതചേതസഃ।
ത്യജന്തഃ പ്രകൃതീർദൈവീർയഥാഹം ലോകസംഗ്രഹം ॥ **30** ॥

കച്ചിദ് ഗുരുകുലേ വാസം ബ്രഹ്മൻ സ്മരസി നൗ യതഃ।
ദ്വിജോ വിജ്ഞായ വിജ്ഞേയം തമസഃ പാരമശ്നുതേ ॥ **31** ॥

സ വൈ സത്കർമണാം സാക്ഷാദ് ദ്വിജാതേരിഹ സംഭവഃ।
ആദ്യോഽംഗ യത്രാശ്രമിണാം യഥാഹം ജ്ഞാനദോ ഗുരുഃ ॥ **32** ॥

നൻവർഥകോവിദാ ബ്രഹ്മൻ വർണാശ്രമവതാമിഹ।
യേ മയാ ഗുരുണാ വാചാ തരന്ത്യഞ്ജോ ഭവാർണവം ॥ **33** ॥

നാഹമിജ്യാപ്രജാതിഭ്യാം തപസോപശമേന വാ।
തുഷ്യേയം സർവഭൂതാത്മാ ഗുരുശുശ്രൂഷയാ യഥാ ॥ **34** ॥

അപി നഃ സ്മർയതേ ബ്രഹ്മൻ വൃത്തം നിവസതാം ഗുരൗ।
ഗുരുദാരൈശ്ചോദിതാനാമിന്ധനാനയനേ ക്വചിത് ॥ **35** ॥

പ്രവിഷ്ടാനാം മഹാരണ്യമപർതൗ സുമഹദ് ദ്വിജ।
വാതവർഷമഭൂത്തീവ്രം നിഷ്ഠുരാഃ സ്തനയിത്നവഃ ॥ **36** ॥

സൂര്യശ്ചാസ്തം ഗതസ്താവത് തമസാ ചാവൃതാ ദിശഃ।
നിമ്നം കൂലം ജലമയം ന പ്രാജ്ഞായത കിഞ്ചന ॥ **37** ॥

വയം ഭൃശം തത്ര മഹാനിലാംബുഭി -
ർനിഹന്യമാനാ മുഹുരംബുസമ്പ്ലവേ।
ദിശോഽവിദന്തോഽഥ പരസ്പരം വനേ
ഗൃഹീതഹസ്താഃ പരിബഭ്രിമാതുരാഃ ॥ **38** ॥

ഏതദ് വിദിത്വാ ഉദിതേ രവൗ സാന്ദീപനിർഗുരുഃ।
അൻവേഷമാണോ നഃ ശിഷ്യാനാചാർയോഽപശ്യദാതുരാൻ ॥ **39** ॥

അഹോ ഹേ പുത്രകാ യൂയമസ്മദർഥേഽതിദുഃഖിതാഃ।
ആത്മാ വൈ പ്രാണിനാം പ്രേഷ്ഠസ്തമനാദൃത്യ മത്പരാഃ ॥ **40** ॥

ഏതദേവ ഹി സച്ഛിഷ്യൈഃ കർതവ്യം ഗുരുനിഷ്കൃതം।
യദ് വൈ വിശുദ്ധഭാവേന സർവാർഥാത്മാർപണം ഗുരൗ ॥ **41** ॥

തുഷ്ടോഽഹം ഭോ ദ്വിജശ്രേഷ്ഠാഃ സത്യാഃ സന്തു മനോരഥാഃ।
ഛന്ദാംസ്യയാതയാമാനി ഭവന്ത്വിഹ പരത്ര ച ॥ **42** ॥

ഇത്ഥംവിധാൻയനേകാനി വസതാം ഗുരുവേശ്മസു।
ഗുരോരനുഗ്രഹേണൈവ പുമാൻ പൂർണഃ പ്രശാന്തയേ ॥ **43** ॥

ബ്രാഹ്മണ ഉവാച
കിമസ്മാഭിരനിർവൃത്തം ദേവദേവ ജഗദ്ഗുരോ।
ഭവതാ സത്യകാമേന യേഷാം വാസോ ഗുരാവഭൂത് ॥ **44** ॥

യസ്യച്ഛന്ദോമയം ബ്രഹ്മ ദേഹ ആവപനം വിഭോ।
ശ്രേയസാം തസ്യ ഗുരുഷു വാസോഽത്യന്തവിഡംബനം ॥ **45** ॥

॥ ഇതി ശ്രീമദ്ഭാഗവതേ മഹാപുരാണേ പാരമഹംസ്യാം സംഹിതായാം
ദശമസ്കന്ധേ ഉത്തരാർധേ ശ്രീദാമചരിതേ അശീതിതമോഽധ്യായഃ ॥